

Nieuwe wijkaanpak focust op woningen en criminaliteit

Vorige week is het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid gelanceerd. Het is een bundeling van reeds bestaande overheidsprogramma's dat inzet op herstructurering, meedoen in de samenleving en preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit in kwetsbare wijken.

Uitzicht op Rotterdam-Zuid

Het gaat om 19 gemeenten met 20 stedelijke focusgebieden waar in totaal ruim 1,2 miljoen mensen wonen. Het nationale programma wil de lokale samenwerking bevorderen tussen overheden, corporaties, politie, zorg- en welzijnsorganisaties, scholen en andere maatschappelijke organisaties en werkgevers die actief zijn in die kwetsbare wijken. Dit alles naar voorbeeld van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid.

Aanpak woningvoorraad in kwetsbare wijken

Ook het landelijke programma richt zich op herstructurering van de woningvoorraad (vervangende nieuwbouw, intensieve en grootschalige renovatie en verduurzaming en transformatie van vastgoed naar woningen), onder andere om de bevolking in die wijken te 'mengen'. Verondersteld wordt dat de leefbaarheid en veiligheid verbetert en het draagvlak voor voorzieningen toeneemt door de komst en het behoud van meer draagkrachtige groepen. Of deze veronderstelling klopt, wordt door wetenschappers nog altijd in twijfel getrokken.

Recht op huisvesting kwetsbare groepen

In Rotterdam-Zuid hebben we gezien dat de manier van herstructurering: sloop van sociale woningen ten gunste van nieuwbouw in het dure segment, mogelijk tot mensenrechtenschendingen heeft geleid. Het verminderen van de betaalbare woningvoorraad, terwijl sprake is van woningnood, armoede en een groot aantal dak- en thuislozen in Rotterdam en Nederland, leidt tot een potentiële schending van het recht op huisvesting, schreven vijf VN-Rapporteurs vorig jaar in een officiële mededeling aan de Nederlandse autoriteiten en de gemeente Rotterdam.

Experimenten met de Rotterdamwet

Het Nationaal programma zegt te willen experimenteren met vernieuwing van de inzet van de Rotterdamwet in de 20 focuswijken. Ondanks aanhoudende waarschuwingen voor het discriminerende karakter (externe link) van de Rotterdamwet, onder andere door de VN-rapporteurs. En ondanks dat evaluaties van de Rotterdamwet geen meetbare effecten op leefbaarheid aantonen.

Ondermijning en jeugdcriminaliteit

Een andere belangrijke pijler onder het nationaal programma is de preventie van ondermijning en jeugdcriminaliteit waar vanuit het regeerakkoord structureel geld voor vrij is gemaakt.

Rol van bewoners?

Het Landelijk samenwerkingsverband actieve bewoners (LSA), die al jaren ijveren voor een hernieuwde aandacht en wijkaanpak, reageerden allesbehalve verheugd op het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. 'Bewoners ontbreken in de plannen die nu door Rijk en gemeenten worden gemaakt. Wat LSA-bewoners betreft een valse start!' schrijft het LSA. 'Zonder bewoners wordt het niks. Dat is geen open deur, maar een inzicht dat iedere evaluatie van eerdere wijkaanpakken leert. Bewoners en hun organisaties die een wijkaanpak blijvend dragen en sturen hebben een grote invloed op het al dan niet slagen van een wijkaanpak.'

Zeggenschap bij herstructurering

De Woonbond wijst erop dat bewoners goed betrokken zullen moeten worden bij alle herstructureringsplannen die voor de wijken gemaakt gaan worden. Dat is bijvoorbeeld in Rotterdam helemaal fout gegaan. Ook op provinciaal niveau moeten bewoners meepraten als besluiten over de woningvoorraad genomen worden.

Bron: Woonbond
15 juli 2022